

Literatura britànica i cinema

La literatura i el cinema són dues arts que ens fan viatjar amb la imaginació. Els llibres i les pel·lícules ens sedueixen amb les seves històries i ens envolten amb la seva màgia per dur-nos ben lluny. Tant si estem asseguts al sofà o al cinema, o ajaguts al llit amb un llibre a les mans, els límits d'aquestes dues arts es desdibuixen i vivim les seves aventures com si fóssim els autèntics protagonistes.

El cinema fa servir les imatges per captar la nostra atenció i emocionar-nos; de forma ràpida ens identifiquem amb els personatges i sentim allò que ells senten. Les paraules dels llibres, en canvi, ens conviden a crear imatges amb la imaginació per donar forma als personatges i els seus sentiments. Tant el cinema com la literatura són dos mitjans d'expressió que ens conviden a descobrir altres vides, altres temps i paisatges.

Des del seu naixement, fa més de 125 anys, el cinema ha fet servir la literatura com a font d'inspiració. Un exemple clar és el treball del cineasta Georges Méliès, que l'any 1899 va estrenar les dues primeres adaptacions literàries de la història del cinema, una de les quals es basava en *La Ventafocs* dels germans Grimm.

D'aleshores ençà, són moltes les pel·lícules inspirades en llibres que hem pogut gaudir en pantalla, algunes d'elles basades en grans obres de la literatura infantil i juvenil.

El Regne Unit és un país que destaca en l'àmbit de la literatura per a nens i nenes. Té una indústria literària forta i una llarga tradició. Des d'allà ens han arribat grans clàssics, com *Peter Pan*, de J. M. Barrie, *Àlícia en terra de meravelles*, de Lewis Carroll, o *El llibre de la selva*, de Rudyard Kipling, tots ells adaptats per Walt Disney. De fet, si revisem la filmografia de la factoria Disney, ens adonem que gairebé tots els seus grans èxits són adaptacions literàries.

En la literatura britànica del segle xx trobem grans noms, com Enid Blyton, mundialment coneguda per la sèrie *Els cinc*, o Roald Dahl, de qui s'han adaptat al cinema molts dels seus llibres: *Matilda*, *Charlie i la fàbrica de xocolata* o *El gran amic gegant*, entre d'altres. De forma més recent, també mereixen una atenció destacada J. K. Rowling, autora de la saga *Harry Potter*, o Julia Donaldson, l'escriptora britànica amb més projecció internacional de la literatura infantil actual.

L'àlbum il·lustrat al cinema

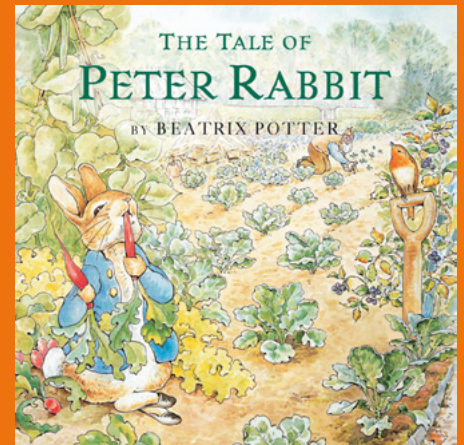
L'àlbum il·lustrat, o llibre-àlbum, és un format literari breu, que es relaciona habitualment amb el públic infantil. Al llibre-àlbum, la il·lustració és la protagonista i el text, el seu gran aliat, tot i que podem trobar àlbums que no en portin. En els darrers anys són molts els títols que s'han adaptat per al cinema o la televisió.

En termes generals, es considera curtmetratge qualsevol pel·lícula de durada inferior als 30 minuts, i migmetratge a aquella que dura entre 30 i 60 minuts.

també es mantingui en la seva adaptació cinematogràfica. Una de les escriptores britàniques que fa servir millor aquest recurs estilístic és Julia Donaldson, autora d'*El Grúfal* o *Zog*, entre d'altres llibres. Els curts que s'han fet dels seus contes també respecten aquesta sonoritat.

Claus d'una bona adaptació

Un llibre-àlbum i una pel·lícula són dos mitjans diferents que poden servir per a explicar una mateixa història; cadascun ha d'emprar els recursos expressius propis del seu mitjà per tal de destacar i funcionar de forma autònoma. En el cas del cinema, una bona adaptació és aquella que combina amb equilibri l'estructura i força narrativa de la història original, la música i la direcció artística (l'estil gràfic si és un film d'animació, el vestuari, localitzacions i decorats si és una ficció rodada).

Format curt

L'àlbum il·lustrat acostuma a tenir una extensió d'unes 32 pàgines, maquetades de tal forma que sempre n'hi ha dues que dialoguen entre elles. A l'hora d'adaptar un àlbum il·lustrat, el curtmetratge és un dels formats preferits pels cineastes, perquè és fàcil d'ajustar-ne la durada a la història del llibre en què es basa.

La fidelitat gràfica

Una de les coses que s'ha de tenir en compte a l'hora d'adaptar àlbums il·lustrats és la fidelitat visual respecte de l'obra original. Per aquest motiu, moltes de les adaptacions cinematogràfiques de llibre-àlbums són curtmetratges d'animació. Tot i que les animacions es poden fer amb tècniques molt diverses (2D, 3D, *stop motion*...), la majoria dels cineastes intenten que l'estètica de la pel·lícula recordi molt el llibre original en els trets dels personatges, la paleta de colors que empra, el tractament dels fons, etc.

La sonoritat rimada

Als àlbums il·lustrats és habitual trobar textos que rimen. No són poemes, però l'extensió i els finals de les frases creen una sonoritat i una cadència rítmica especial que ajuda a atraure l'atenció dels més petits. Si aquest tret el trobem al llibre, és bastant probable que

Grans èxits britànics

Alguns dels grans èxits britànics que han fet el salt a la pantalla i que ocupen un lloc destacat al cor dels nens i nenes anglesos són *The tale of Peter Rabbit* (1893), de Beatrix Potter, *Anem a caçar un os* (1989), de Michael Rosen i Helen Oxenbury, *El tigre que va venir a berenar* (1968), de Judith Kerr, *Endevina com t'estimo* (1988), de Sam McBratney i Anita Jeram, i *El ninot de neu* (1982), de Raymond Briggs, a banda de la llarga llista de contes escrits per Julia Donaldson i il·lustrats per Axel Scheffler (la BBC estrena cada Nadal un migmetratge basat en algun dels seus llibre-àlbums).

#PetitsCinèfils

«Petits cinèfils» és un programa de cinema adreçat als més petits i a les seves famílies perquè gaudeixin plegats de l'experiència cinematogràfica. Es tracta d'una selecció de pel·lícules pensada per fer riure, reflexionar i aprendre a través d'obres que permeten treballar tant el sentit estètic com crític, a més de valorar la imaginació.

Segueix-nos

Consulta regularment l'agenda en línia

El centre disposa de servei gratuït de

Programació i coordinació a càrrec de

MODIband
projectes culturals